

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.83.2024
Warszawa, 16 maja 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2015 złożoną przez posła Dariusza Mateckiego w sprawie wprowadzenia przestępstwa zabójstwa drogowego do Kodeksu karnego oraz ujawnienia danych osobowych sprawcy tragicznego wypadku w Szczecinie, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17, dalej: k.k.) w rozdziale XXI „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji” penalizuje m.in.: przestępstwo spowodowania katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym zagrażającej życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach (art. 173 k.k.), przestępstwo spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym (art. 174 k.k.) oraz przestępstwo spowodowania wypadku komunikacyjnego (art. 177 k.k.).

Przestępstwa te są, z samej swej istoty, przestępstwami nieumyślnymi. Problematyka tzw. „zabójstwa drogowego” pojawia się na gruncie stanów faktycznych, w których zachodzi wątpliwość czy czyn sprawcy jest przestępstwem nieumyślnym, czy też czyn ten należy kwalifikować jako popełniony umyślnie w zamiarze ewentualnym.

W orzecznictwie wskazuje się, że różnica między zamiarem wynikowym, a świadomą nieumyślnością (lekkomyślnością) uwidacznia się w sferze wolicjonalnej. Zarówno w przypadku zamiaru ewentualnego, jak i w przypadku lekkomyślności sprawca ma bowiem świadomość, że swoim zachowaniem może wyczerpać znamiona czynu zabronionego. Różnica polega natomiast na tym, że w przypadku zamiaru ewentualnego sprawca godzi się z tą konsekwencją, natomiast w przypadku lekkomyślności tej konsekwencji nie chce i się nań nie godzi, a znamiona strony przedmiotowej czynu zabronionego realizuje dlatego, że bezpodstawnie sądzi, że jego popełnienia uniknie.

Granica między zamiarem ewentualnym, a nieumyślnością jest zatem niezwykle wąska, co powoduje, że dokonując ustaleń w tym przedmiocie należy starannie zwracać uwagę na cechy charakterystyczne dla zamiaru w określonej jego formie i tylko tam można przyjąć istnienie owej formy zamiaru (w tym wypadku ewentualnego), gdzie wola sprawcy jest niedwuznaczna (wyrok SN z dnia 4 grudnia 2018 r. II KK 104/18).

Skutkiem uznania, że sprawca umyślnie dokonał zabicia innej osoby (także w zamiarze ewentualnym) przy użyciu pojazdu mechanicznego jest odpowiedzialność z art. 148 § 1 k.k. a w przypadku zabicia więcej niż jednej osoby – z art. 148 § 3 k.k.

Jednocześnie w Ministerstwie Sprawiedliwości planowane jest rozpoczęcie prac analityczno-koncepcyjnych w zakresie problematyki kwalifikowania zachowań sprawców najpoważniejszych zdarzeń drogowych z uwzględnieniem obecnie obowiązujących przepisów dotyczących penalizacji takich czynów. Po przeprowadzeniu szczegółowej oceny funkcjonujących rozwiązań, w przypadku zidentyfikowania kwestii, które będą wymagały zmian, naturalnym następstwem będzie zainicjowanie właściwych zmian legislacyjnych.

Odnosząc się natomiast do pytania dotyczącego zdarzenia wskazanego w treści interpelacji, uprzejmie informuję, że z uwagi na trwające postępowanie w tej sprawie, udzielenie szczegółowych informacji ze względu na dobro śledztwa nie jest obecnie możliwe.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/